

uvodnik

UZ 25. OBLJETNICU »DEI VERBUM«

Prije 25. godina, 18. studenoga 1965. godine, Drugi vatikanski sabor izglasao je za Crkvu epohalnu dogmatsku konstituciju »Dei Verbum« (»Riječ Božja«) o objavi Božjoj. Diljem katoličkog svijeta prošle i ove godine slavi se taj značajni jubilej. Daju se vrlo značajne i detaljne analize svega što se kroz tih dvadeset pet godina učinilo u Crkvi, osobito na području teologije i biblijskog apostolata.

Dogmatska konstitucija »Dei Verbum« bila je kruna onog biblijskog i liturgijskog pokreta koji se razvijao u Crkvi potkraj 19. i kroz 20. stoljeće. Kruna svekolikog obnoviteljskog pokreta u Crkvi u ovom stoljeću! Odmah po svršetku 2. svjetskog rata ugledni su katolički teolozi, osobito bibličari i liturgičari, tražili da se Crkva hitno i temeljito mijenja: da skine sa sebe staromodno odijelo, odijelo minulih stoljeća, i da obuče na sebe odijelo po kojemu će je suvremeni svijet prepoznati kao nositeljicu vječne Istine. Papa Ivan XXIII je govorio o »otvaranju prozora« i prozračivanju Crkve: da izide iz Crkve stari, ustajali zrak i da uđe u nju novi, svježiji zrak da bismo svi lakše disali. Već između dva svjetska rata na njemačkom govornom području djelovali su teolozi koji su se svim silama zalagali za obnovu teologije, biblije, liturgije i ekumenizma, za obnovu sveukupnog crkvenog života. Govorilo se o »kršćanskoj renesansi«, o »kršćanskom preporodu« (Pius Parsch, Wo stehen wir? Bibel und Liturgie 1949/50, str.2). I što su glasovi »Sionskih stražara« koji su se protivili obnovi liturgije i biblijskom pokretu među katolicima bili učestaliji, to su glasniji i brojniji bili oni koji su s druge strane zahtijevali upravo temeljitu obnovu liturgije i sveobuhvatniji biblijski apostolat među katolicima. Bilo je to vrijeme kad za mnoge katolike Sveto pismo nije bilo izvor razmatranja i molitve, nego naprotiv sumnjičeno, smatrano bližom grešnom prigodom za upadanje u sve moguće zablude (Louis Boyer, Wort – Kirche – Sakrament, Mainz 1961, str. 24). Još u predvečerje Drugog vatikanskog sabora razbuktala se u Rimu velika kontroverza oko Biblije. Prelat Antonio Romeo, profesor s Lateranskog sveučilišta, usudio se javno, putem časopisa, u pitanje staviti encikliku pape Pija XII. »Divino afflante Spiritu« i proglasiti Alonsa Schoekela i Maxa Zerwicka, profesore na Papinskom biblijskom institutu u Rimu, »neprijateljima katoličke vjere«. Obadvojici je zabranjeno daljnje naučavanje na Institutu. Tu je nepravdu ispravio tek papa Pavao VI. koji ih je 1964. godine »Instrukcijom o povijesnoj istini evanđelja« rehabilitirao i dozvolio im naučavanje na Biblijskom institutu.

Nikakvo čudo stoga da je dogmatska konstitucija doživjela onaj razvojni put, od začeca pa do bolnog ali i radosnog porođaja, koji bismo mogli nazvati »križnim putem«. Međutim, taj je križni put »Dei Verbum« bio blagoslovljen i plodonosan. S dogmatskom konstitucijom »Dei Verbum« Crkva je dobila jedan od najznačajnijih dokumenata za svoju obnovu. Crkva se odlučila obnoviti iz samih izvora. »Dei Verbum« je postala kamen međaš u suvremenoj povijesti Crkve: odredila je odnose Crkve, ne samo unutar sebe same nego i naizvan, prema svim drugim kršćanima. »Dei Verbum« je dokument orijaškog značenja. Nažalost, ustanoviti moramo da još uvijek nije prodro u pameti svih katoličkih vjernika, u sve crkvene zajednice, u sve župe. Dobro je da su biskupi hrvatskog govornog područja za ovu godinu proglasili »biblijsku korizmu«. To bi trebao biti jedan od značajnijih iskoraka naše domaćinske Crkve u promicanju biblijskog apostolata.

Na kraju želio bih spomenuti jedno vrlo značajno djelo na našem knjiškom tržištu, a koje preporučamo svim čitateljima Bogoslovske smotre – »Komentar dogmatske konstitucije o božanskoj objavi« (Rupčić – Kresina – Škrinjar) što ga je objavio Filozofsko – teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu.

Dr. Adalbert Rebić
glavni i odgovorni urednik